

Jönköpings kommun

Översiktsplan för centrala tätorten, utbyggnadsstrategi 200 000 invånare, Jönköpings kommun

Jönköpings kommun har under granskningstiden översänt rubricerad översiktsplan till Länsstyrelsen enligt 3 kap. 14 § plan- och bygglagen.

Länsstyrelsens roll i planprocessen

Under granskningstiden ska Länsstyrelsen avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Av yttrandet ska det framgå om förslaget inte uppfyller lagkraven vad gäller riksintressen, miljökvalitetsnormer, redovisning av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, mellankommunal samordning och bebyggelsens lämplighet i förhållande till hälsa och säkerhet samt risken för olyckor, översvämning eller erosion. Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen tas inte upp i utbyggnadsstrategin och kommenteras därför inte i detta yttrande.

Riksintressen

Nedan görs kommentarer kring några specifika riksintressen. Länsstyrelsen bedömer i övrigt att riksintressena behandlats på ett tillfredsställande sätt i översiktsplanen.

Kommunikationer

Översiktsplanens angivna mark- och vattenanvändning berör vägar av riksintresse, exempelvis vid Ljungarum, Ekhagen och Huskvarna, där ny eller utvecklad markanvändning anges ovanpå på- och avfartsramper till E4:an. En utbyggnad enligt översiktsplanen kan komma att påtagligt skada detta riksintresse. I kommande planarbete behöver hänsyn tas till riksintresset i enlighet med de riktlinjer och strategier som anges i planbeskrivning och karta, vilket kan innebära att exploatering i områdena inte går att genomföra fullt ut.

Översiktsplanens inriktning att förtäta med ett stort antal nya bostäder och mångfunktionell bebyggelse centralt i nära anslutning till väg E4, kan

komma att påverka riksintressets funktion om biltrafiken ökar. Länsstyrelsen är av uppfattningen att det kommer krävas kraftfulla åtgärder vad gäller utvecklad kollektivtrafik och infrastruktur för gång och cykel för att nå kommunens målsättning att stadens tillväxt ska ske utan ökad biltrafik. Den trafikstrategi som kommunen avser att ta fram är nödvändig som underlag för kommande stadsutvecklingsarbete.

Naturvård

Översiktsplanens angivna mark- och vattenanvändning berör riksintressen för naturvård. Länsstyrelsen delar kommunens övergripande bedömning att en utveckling enligt översiktsplanen troligtvis inte medför påtaglig skada på riksintressena. Detta behöver dock utredas vidare i kommande detaljplanearbete. Länsstyrelsen vill upplysa om att en översyn av vissa prioriterade riksintressen för naturvård pågår, däribland Rosenlunds bankar.

Kulturmiljö

Översiktsplanen anger ändrad markanvändning i Munksjöstaden, stadsdelen söder inom riksintresset Jönköpings stad. Förutsättningarna för utvecklingen i området behöver belysas ytterligare i efterföljande planarbete, t.ex. genom bebyggelseinventering eller gestaltningsprogram.

Länsstyrelsen bedömer i övrigt att strategierna för att tillvarata riksintressena för kulturmiljövård överlag är tillräckliga. Länsstyrelsen vill i sammanhanget påpeka att även andra typer av anläggningar än enskilda byggnader kan vara aktuella att skydda genom planbestämmelser. Det kan också finnas anledning för kommunen att göra en översyn av detaljplaner och områdesbestämmelser t.ex. avseende planbestämmelser för värdefull bebyggelse. Lokala gestaltnings- eller kulturmiljöprogram kan fylla en motsvarande funktion för att tillvarata riksintressets värden.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer har behandlats på ett tillräckligt sätt i översiktsplanen.

Mellankommunal samordning

Översiktsplanen ger förutsättningar för en stark utveckling av Jönköping med nya bostäder och arbetsplatser vilket får betydelse för grannkommunerna. För att få en fungerande trafiksituation i Jönköping, som bland annat påverkas av den stora pendlingen till och från omkringliggande kommuner, anser Länsstyrelsen att en trafikstrategi behöver tas fram i samverkan med grannkommunerna för att också belysa pendlingsproblematiken.

Hälsa och säkerhet, risken för olyckor, översvämning eller erosion

Översiktsplanen aktualiserar flera frågor kopplat till hälsa och säkerhet i och med att många av utvecklingsområdena ligger centralt och innebär en förtätning eller ligger nära större vägar. Länsstyrelsen anser att översiktsplanen innehåller tillräckliga strategier för att fånga upp frågor om förorenad mark och risker kopplat till transporter med farligt gods i kommande detaljplaneprocesser. Det är dock viktigt att utredningar görs i ett tidigt skede och i vissa fall för ett större område än en enskild detaljplan för att hitta helhetslösningar.

Vad gäller klimatrelaterade risker som översvämning, ras, skred och erosion har Länsstyrelsen följande synpunkter.

De topografiska och geologiska förhållandena inom kommunen innebär utmaningar vid exploatering. Det kan finnas förutsättningar för skred, ras, slamströmmar och erosion inom flera av de områden som anges som utvecklingsområden eller ändrad markanvändning. Översiktsplanen saknar underlag som anger förutsättningar för skred i finkorniga jordarter samt risk för erosion. Översiktsplanen behöver kompletteras med dessa underlag, och information om hänsyn till dessa risker behöver framgå av mark- och vattenanvändningskartans objektbeskrivningar.

Översiktsplanen behandlar översvämningrisk till följd av skyfall och har till viss del angett strategier för omhändertagande av dagvatten vid skyfall. Även om kommunen i översiktsplanen inte anger områden för omhändertagande av dagvatten utan hänvisar till kommande planprograms- och detaljplanearbete, anser Länsstyrelsen att en övergripande bild för hur dagvattenhanteringen ska lösas behöver tas fram utifrån ett helhetsperspektiv och inte för en enskild detaljplan. Detta är särskilt viktigt då en utbyggnad enligt översiktsplanen innebär att jord- och skogsbruksområden uppströms/ovanför staden exploateras vilket medför att ytor hårdgörs.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Emma Willaredt med samhällsplanerare Karin von Zweigbergk som föredragande. I handläggningen har även samhällsplanerare Clara Gyllström och enhetschef Hanna Ekner medverkat.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.